

Verksamhetsberättelse 2014

Manscentrum är en politiskt och religiöst obunden ideell stiftelse, med inriktning att hjälpa och bistå män i kris och/eller med problem som försvårar deras liv. Stiftelsen Manscentrums syfte är att ansvara för driften, kvaliteten, administrationen samt ekonomin i Manscentrums verksamhet. Stiftelsens styrelse består av Jens Orback (ordförande), Anita Westerman, Lars Joelson, Pelle Jansson, och Peter Lundén. Stiftelsens revisor är Birgitta Johansson KPMG/Bohlins revisionsbyrå AB.

Verksamheten vid Manscentrum drivs med hjälp av ekonomiska bidrag. Ekonomiska bidrag har under året inkommit från: Stockholms stads resursförvaltning för skola och socialtjänst, Stockholms läns landstings hälso- och sjukvårdsnämnd, Socialstyrelsen samt från privatpersoner.

Verksamheten

I lokaler på Götgatan 83D i Stockholm bedrivs Manscentrums verksamhet. Fem terapeuter: Ulf Calvert, Ola Modin, Mats Wiman, Magnus Wahlström och Anders Lindblom har arbetat med telefonmottagning, krissamtal och utåtriktad verksamhet. En person ur stiftelsens styrelse, Pelle Jansson, har handhaft Manscentrums löpande ärenden, administration och verksamhetsansvar.

Förutom den ordinarie jourverksamheten har Manscentrums personal under året startat och medverkat i flera olika projekt. Manscentrum har bedrivit terapi, både enskilt och i grupp, med män som misshandlar. Manscentrums personal har fungerat som handledare och föredragshållare vid olika tillfällen. Manscentrum har också designat och genomfört en utbildning i behandling av våldsamma män för socialarbetare i Vietnam. Dessa verksamheter beskrivs i verksamhetsberättelsen. Manscentrum medverkar också i olika utvärderingar, utbildningar och undersökningar.

Alla män är välkomna att ta kontakt med centret oavsett bostadsort eller problematik. Den enda regel som finns är att mannen måste kontakta centret själv. Manscentrum har ingen möjlighet att ta emot spontanbesök, varför all inbokning måste ske per telefon. Manscentrum journalför samtliga besök.

Verksamhetens totala statistik

Sedan starten i mars 1988 fram till och med 2014 har centret haft kontakt med 14705 män. Den åldersmässiga spridningen bland männen ligger mellan 16 och 76 år, där cirka 70 % av männen är mellan 30-50 år. Av de 14705 männen är cirka 13% män med invandrarbakgrund (1937 män)

Problemen/svårigheterna männen söker hjälp för varierar starkt. Den stora gruppen, närmare 40%, är de som har problem inom äktenskapet/samboförhållandet och i samband med separation. Ett annat stort och växande problemområde handlar om ilska/aggressivitet och våld.

Cirka 25 % av de hjälpsökande männen uppger att de söker hjälp för våldsproblematik av något slag. Totalsiffran 25 % är dock missvisande eftersom den redovisar problembilden över 26 års tid.

Idag söker cirka 45 % av männens hjälp för våldsproblem vilket gör problemområdet till det enskilt största området, större än problem inom äktenskapet eller i samband med separationer (se 2014 års statistik). Ofta innehåller dock krisen flera olika sammanvävda problem.

Av de 14705 män som kontaktat Manscentrum har 8851 bokat in tider för vidare samtal. Övriga har fått någon form av telefonrådgivning.

Terapeuterna har träffat männen för längre eller kortare samtalsserier. Gemensamt för männen är att de oftast har en god social struktur. De är ”vanliga” män. Många har ett dåligt kontaktnät och vet inte vart de skulle ha vänt sig om inte Manscentrum funnits. De flesta uppger att de inte skulle ha vänt sig till någon annan instans. Flertalet av männen har vänner och bekanta att prata med, men vill ha en professionell spegling på sina problem för att hitta vägar ut ur krisen.

Männen som kontaktat rådgivningen har fått tips om Manscentrums verksamhet från flera håll, bland annat genom vänner och bekanta, myndigheter och organisationer. Under de senaste åren har vi märkt en ökning av män som kommer via familjerådgivningar, psykiatriska mottagningar och liknande ställen dit de vänt sig med sina problem. För de män som besökt Manscentrum under 2014 redovisas detta längre fram i 2014 års statistik.

Män med våldsproblematik

Män vars huvudproblem är våldsamhet eller aggressivitet mot andra människor är alltså en stor klientgrupp. Män ur alla kategorier avseende social- och yrkesgrupper finns representerade här. Svenskar och invandrare, med eller utan arbete, med eller utan kriminell belastning. Offren för deras handlingar är oftast närstående kvinnor och i några fall barn. Våld mot personer utanför familjen förekommer också. De flesta våldsamma män som kontaktar Manscentrum får idag hjälp i form av enskilda samtal medan några deltar i gruppverksamhet

Den behandlingsform som utformats på Manscentrum har utvecklats under åren och leder i de flesta fall till goda resultat. Målsättningen med behandlingen är att få mannen att avhålla sig från allt våld, oavsett vilka situationer eller provokationer han tycker sig vara utsatt för. Detta är fullt möjligt att uppnå med de flesta män.

1991 startade Manscentrum ett projekt med gruppterapi för våldsamma män. En av de bärande tankegångarna bakom projektet var att hitta bättre behandlingsmodeller för män med problem kring våld/aggressivitet. Projektet bekostades inledningsvis av socialstyrelsen. 1992 gick socialdepartementet in och finansierade verksamheten. Under 1993, 1994 och 1995 ingick verksamheten som ett delprojekt i Manscentrums ordinarie verksamhet till största delen finansierat av Stockholms stad. I december 1995 permanentades projektet, i och med ökade anslag från socialtjänsten, och ingår idag i Manscentrums ordinarie verksamhet. Idag finns en terapigrupper för våldsamma män på Manscentrum.

Manscentrums arbete med våldsamma män, både i grupp och individuellt, har uppvisat mycket goda resultat. I samband med Regeringens kvinnofridsprojekt 1998 fick Manscentrum ekonomiska möjligheter från Näringsdepartementets jämställdhetsenhet för att ingående beskriva arbetssättet, klargöra metoderna och beskriva processerna i arbetet med våldsamma män. Meningen med detta arbete var dels att ytterligare vidareutveckla verksamheten, dels att delge andra behandlare/institutioner en modell att arbeta med våldsamma män.

Under 2008 och 2009 utvärderades Manscentrums behandling av våldsamma män av Socialstyrelsen. Utvärderingen av behandlingen, som färdigställdes under 2010, visar på mycket goda resultat. Utvärderingen finns i sin helhet på Socialstyrelsen. Idag deltar Manscentrum i ett nytt samarbetsprojekt tillsammans med Socialstyrelsen där vi försöker vidareutveckla arbetet med riskbedömningar och partnerkontakter. En rapport om detta arbetet kommer i mars 2015.

Manscentrums arbete med partnerkontakt har under 2014 inneburit att Manscentrum kontaktat eventuell partner till de män som sökt hjälp för vålds- och/eller aggressivhetsproblem och erbjudit individuella stödsamtal till dessa ofta våldsutsatta kvinnor. Att arbeta på detta sätt ger inte bara bättre stöd till kvinnor och eventuella barn, utan också ett mycket högt säkerhetstänkande i arbetet med de våldsamma männen.

Statistik för verksamheten 2014

Under 2014 har Manscentrum haft kontakt med 367 män. Av dessa män har 219 besökt Manscentrum för enskild rådgivning eller gruppbehandling. Övriga 148 män har fått någon form av telefonrådgivning. Det totala antalet rådgivningssamtal på telefon har varit 399.

Sedan 2007 tar Manscentrum även emot våldsamma kvinnor för behandling. Under 2014 har 5 kvinnor kontaktat Manscentrum för problem relaterade till egen våldsamhet. Dessa kvinnor har tillsammans genomfört 56 behandlingsbesök på Manscentrum. 16 kvinnor har under 2014 kontaktat manscentrum för stödsamtal inom Manscentrums partnerkontaktverksamhet. Dessa kvinnor har tillsammans fått 38 samtal på Manscentrum. Ytterligare 22 kvinnor har fått någon form av telefonrådgivning från Manscentrum. De problem dessa kvinnor sökt hjälp för handlar om våld, otrohet, svartsjuka och olika slag av separationer.

Av de hjälpsökande männen 2014 var andelen män med invandrarbakgrund 20 % (74 män). Detta är en liten ökning eftersom invandarmännens antal under de år Manscentrum funnits varierat mellan 10 % och 14 %.

De hjälpsökande männens ålderssammansättning visar på en spridning mellan 20-75 år. Huvuddelen av männen är mellan 30-50 år gamla.

Ålder	Antal män
under 20 år	1
20-25 år	18
26-30 år	45
31-35 år	74
36-40 år	87
41-45 år	56
46-50 år	37
51-55 år	20
56-60 år	16
61-65 år	6
<u>över 65 år</u>	<u>7</u>
	n= 367

De svårigheter / problem männen söker hjälp för överensstämmer i de flesta fall med tidigare års statistik. Vad som inte överensstämmer med den tidigare statistiken ser vi under rubrikerna Ilska/aggressivitet.

De män som söker hjälp för problem kring Ilska/aggressivitet och misshandel har gradvis ökat från 1988 till 1994. 1988 angav 9 % av männen ilska/aggressivitet som sökorsak mot cirka 18 % 1994. Åren 1994, 1995 och 1996 angav cirka 18 % av männen att de sökte hjälp för problem relaterade till våld. Från 1996 och framåt ser vi ytterligare procentuella ökning av problem relaterade till våld. Idag anger 45 % av de hjälpsökande männen våld och ilska/aggressivitet som sökorsak.

När dessa olika problemområden beskrivs är det viktigt att känna till att de hjälpsökande männen ofta visar upp en mängd problem och svårigheter som är relaterade till varandra. Det som redovisas är den dominerande problematiken och sökorsaken. Det kan alltså finnas våld som en ingrediens i flera av problemområdena. Att 45 % av de hjälpsökande männen primärt anger vålds -problematik som sökorsak innebär att den faktiska siffran är större.

Varför antalet män med våldsproblematik ökat procentuellt har vi inget entydigt svar på, här finns det flera olika faktorer som spelat in. Bland dessa faktorer kan nämnas att olika samarbetspartners som socialtjänst och sjukvård hänvisat fler män med våldsproblematik till Manscentrum. Manscentrum är också en av få behandlare av män med våldsproblematik i landet.

En faktor som spelat in är det samarbete som startats mellan Manscentrum och Polisens familjevårdsenhet. Detta samarbete som startades i december 2011 innebär att polisens utredare ger de män som sitter anhållna för våldsbrott en möjlighet att lämna kontaktuppgifter som vidarebefordras till Manscentrum. Manscentrum kontaktar därefter dessa män med erbjudande om behandling. Av de män Manscentrum kontaktat inom detta samarbete har de flesta tagit emot behandlingserbjudandet. Att arbeta på detta sätt med en inledningsvis mer uppsökande och motiverande del är något som bara gäller samarbetet med polisen. I övrigt måste männen, som tidigare nämnts, själva kontakta Manscentrum för behandling. Under 2015 kommer ytterligare ett samarbetsprojekt med polisutredarna på barnhuset i Stockholm att påbörjas.

Dominerande problematik	Antal
I äktenskapet/samboförhållandet	66
I samband med separation	37
I umgänget med barnen	24
Mansrollen/Papparollen	7
Våld/Ilska/aggressivitet/	171
Utsatta för våld	3
Svartsjuka	11
Sexuella problem	7
Psykiska problem som ångest, fobier, tvångsbeteenden	21
Psykiatriska problem	15
Missbruksproblem	2
Otrohet	3
	n=367

Antalet rådgivningstimmar vid besök har under året varit 1272 fördelat enligt följande.

Antal män	Antal besök	Totalt antal
65	1	65
59	2	118
18	3	54
21	4	84
5	5	25
10	6	60
4	7	28
3	8	24
-	9	-
4	10	40
14	11-15	172
6	fler än 15	114
<hr/>		
n = 219		784

Gruppverksamhet

I gruppverksamheten har 24 män sammantaget besökt Manscentrum 410 timmar. Dessutom har 21 kvinnor besökt Manscentrum sammantaget 78 timmar. 22 har fått telefonrådgivning.

Under 2014 har Manscentrum haft kontakt med totalt 434 personer, män och kvinnor. Totalt har dessa personer fått 1765 behandlingstimmar individuellt, i grupp eller per telefon.

Räknar man bort gruppverksamheten och telefonrådgivningen blir det knappt fyra besökstillfällen per man. Här ser vi en förändring från tidigare år. Tendensen från 1996 och framåt har varje år varit något färre besök per man. 2010 låg medeltalet på något under tre besök per man. Idag, 2014 har vi alltså ökat samtalslängden med i genomsnitt ett besök per man.

En förklaring till detta kan vara att landstinget och de psykiatriska mottagningarna idag hänvisar fler män än tidigare till Manscentrum. Dessa män kräver ofta en längre behandlingstider. En annan förklaring är naturligtvis att vissa män genomgår långa samtalsserier på Manscentrum vilket drar upp genomsnittet för antalet besök.

Många män hänvisas från andra instanser till Manscentrums rådgivning. Manscentrums rådgivare hänvisar i sin tur ett fåtal män till andra. Vi kan konstatera att det uppbyggda samarbetet med andra instanser och institutioner samt systemet för hänvisning fungerar

mycket bra och få eller inga män hamnar på ”fel” ställe. Av de totalt 367 män som kontaktat oss under 2014 har 131 män blivit hänvisade till Manscentrum enligt följande

Hänvisade från	Antal
Familjerådgivningar	20
Familjerätt	1
Frivård/kriminalvård/häkte	5
Jourhavande kurator	1
Läkare, vårdcentral etc.	23
Polisen	13
Privata terapeuter	8
Psyk. Öppenvård/ Psykakut	36
Sjukvårdsupplysningen	1
Socialdistrikt/socialjour	23

n=131

Bland hänvisningarna ser vi marginella förändringar från tidigare år. Mellan 40 % och 50 % av männen som årligen kontaktar Manscentrum hänvisas från någon annan behandlare eller annan kontakt. De som hänvisar flest män till Manscentrum är Stockholms stad och Stockholms läns landsting. Från 1997 har hänvisningarna från dessa två instanser legat ganska konstant. 2014 ser vi en ökning av hänvisningar från sjukvården och Stockholms Läns Landsting.

Av de totalt 367 män som kontaktat Manscentrum under 2014 kommer 226 män från Stockholm, 127 män från kranskommunerna och 14 män från övriga landet enligt följande.

Stockholm (226 män)

Församling	Antal män	Församling	Antal män
Adolf Fredrik	1		
Bromma	8	Brännkyrka	5
Engelbrekt	1	Enskede	32
Essinge	1	Farsta	12
Gustav Vasa	8	Hedvig Eleonora	1
Hägersten	22	Hässelby	4
Högalid	15	Johannes	2
Katarina	14	Kista	4
Kungsholms	12	Klara	1
Maria Magdalena	11	Matteus	3
Oscar	5	Skarpnäck	12
Skärholmen	9	Sofia	9
Spånga	6	S:t Göran	3
Vantör	15	Vällingby	10

Kranskommuner, Stor-Stockholm (127 män)

Kommun	Antal män	Kommun	Antal män
Botkyrka	8	Haninge	3
Huddinge	19	Jakobsberg	3
Järfälla	5	Kungsängen	2
Lidingö	6	Nacka	9
Norrtälje	1	Salem	4
Solna	10	Sollentuna	5
Sundbyberg	11	Södertälje	8
Tyresö	7	Täby	5
Upplands Väsby	5	Upplands Bro	4
Vallentuna	2	Vaxholm	1
Värmdö	7	Österåker/Åkersberga	2

Övriga Landet (14 män)

	Antal män		Antal män
Göteborg	3	Hällefors	1
Leksand	1	Linköping	2
Malmö	1	Visby	1
Västerås	3	Östersund	1
Papperslös	1		

Egna seminarier / utbildningar / forskning

Utanför det ordinarie klientarbetet och den interna handledningen har Manscentrums terapeuter haft interna seminarier och diskuterat aktuella områden eller teman. De har också träffat terapeuter från landets övriga krismottagningar vid riksorganisationsmöten.

Manscentrum terapeuter handleder också personal vid andra mottagningar samt deltar som föreläsare vid olika seminarier och träffar både nationellt och internationellt.

Under 2014 har Manscentrum deltagit i ett nytt samarbetsprojekt tillsammans med Socialstyrelsen där vi försöker vidareutveckla arbetet med riskbedömningar och partnerkontakter. En rapport om detta arbete utges av Socialstyrelsen i mars 2015. Manscentrum deltar även i en forskningsstudie gällande våldsamma män som initierats av Karolinska institutets psykiatriforskning.

Under september månad 2014 genomförde Manscentrum en utbildning för socialarbetare i Vietnam. Utbildningen pågick under en vecka och bekostades av FN. Under utbildningsveckan fick socialarbetarna både teoretisk och mer praktisk utbildning i hur man kan arbeta med våldsamma män. Utbildningen var mycket uppskattad och Manscentrum fick förfrågan om ytterligare utbildningar och också handledningsuppdrag i Vietnam.

Riksorganisationen

1997 bildade Manscentrum tillsammans med Kriscentrum för män i Göteborg och Stiftelsen "Stickan" i Gävle en riksorganisation för professionella krisverksamheter för män. Under åren 1997 till 2014 har Riksorganisationen vuxit och har idag 29 medlemsorganisationer.

Ett av målen med Riksorganisationen är att vara ett forum för erfarenhetsutbyte mellan medlemsorganisationerna. Riksorganisationen bytte 2011 namn till Rikskriscentrum och finansieras av Socialstyrelsen.

Rådgivarnas utåtriktade arbete

Ett stort intresse för Manscentrums verksamhet visas från när och fjärran. Rådgivarna har lagt ner mycket tid på att informera och föreläsa om innehållet i verksamheten, men också på att delta i olika konferenser och utbildningar. Under 2014 har rådgivarna på grund av arbetsbördan vid Manscentrum prioriterat kontakter med eventuella "samarbetspartners". På grund av tidsbrist har vi också strävat efter att informera om verksamheten vid större samlingar eller sammankomster. Detta sätt att informera på har visat sig fungera väl. Under 2015 kommer informationsverksamheten att fungera på detta sätt.

På det internationella planet har Manscentrum fått förfrågningar om att under kommande år genomföra internationella utbildningar gällande våldsarbete i Vietnam, Moldavien, Palestina och Namibia.

Stiftelsen Manscentrum

Stockholm 2015-01-30

Pelle Jansson

Verksamhetsansvarig